

NIEUWSBRIEF

Jeannette Noëlhuis

Jaargang 28 • Nr. 1

Catholic Worker
Amsterdam

‘Laat onze tijd de geschiedenis ingaan als een tijdperk van de omslag naar een nieuwe eerbied voor het leven, van vastbeslotenheid om duurzame ontwikkeling te realiseren, van een intensivering van de strijd voor rechtvaardigheid en vrede en van de vreugdevolle viering van het leven.’

Paus Franciscus, in Laudato Si’ #207

THE CATHOLIC WORKER

Het Jeannette Noëlhuis is een leefgemeenschap in Amsterdam Zuidoost. Onze levensstijl is gebaseerd op eenvoud, gastvrijheid, gebed en directe actie voor een betere samenleving. De gemeenschap is ontstaan vanuit de Catholic Workerbeweging in de Verenigde Staten.

De Catholic Worker is een beweging van radicale christenen en is pacifistisch en anarchistisch ingesteld: onze loyaliteit aan het Koninkrijk van God is groter dan onze loyaliteit aan het Koninkrijk der Nederlanden. Ons streven is om het evangelie handen en voeten te geven door vreedzame getuigenissen op plekken waar het wringt en door concrete hulp aan de armsten.

In het evangelie van Matteüs (hoofdstuk 25) zegt Jezus: "Al wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders en zusters, hebben jullie voor Mij gedaan". Tot de onaanzienlijksten anno 2016 horen ook de mensen in onze samenleving die wij het stempel 'illegaal' opdrukken. Daarom leven we samen met elf tot achttien mensen zonder papieren (afhankelijk van het aantal kinderen dat bij ons woont), die soms nog wel en soms ook niet uitzicht hebben op een verblijfsvergunning. We (proberen te!) delen wat we hebben met anderen die minder hebben. We vragen geen salaris voor wat we doen, maar ontvangen wel kost en inwoning.

In onze kerngroep en gemeenschap werken christenanarchisten en democraten, vegetariërs en vleeseters, hardcore

protestanten en Latijn prevelende katholieken, jong en iets minder jong, man en vrouw, samen onder één dak. De Catholic Workerbeweging heeft geen partijprogramma of hoofdkantoor. Ieder binnen de beweging zoekt steeds opnieuw naar nieuwe en oude antwoorden op de vragen van de tijd. We zien het als een persoonlijke taak van ieder om te helpen wanneer iemand in nood is. We maken geen aanspraak op overheidsgeld. Dankzij de steun van veel mensen, engelen en heiligen en Gods erbarmen kan deze gemeenschap bloeien.

De kerngroep (zittend van links naar rechts): Herman van Veelen, Paul Hausmann, Margriet Bos, Frits ter Kuile, en de andere leden van de gemeenschap (staand van links naar rechts): Gerard Moorman, Anna Blomgren, Maria Meinora en Daan Savert.

INHOUD

- 3 Woord vooraf
- 4 Huisnieuws – door Margriet
- 6 Bedelnap
- 8 Zorgen voor de schepping, zorgen voor elkaar - door Margriet en Willem
- 11 Herbergzaam Nederland – door Gerard
- 12 Licht en duisternis in Calais - door Anna
- 14 Vrijheid en vakantie – door Nina
- 16 Op weg naar huis – door Herman
- 18 Het wonder van El Garzal – door Daan
- 20 De non en de kleren van de keizer – door Daan en Gerard
- 22 Dorothy Stang, martelaar voor duurzaamheid – door Daan en Gerard
- 24 KloosterBoerderijFestival
- 25 Agenda
- 26 Geknipt voor u
- 27 Wakes her en der
- 28 Huisfeest

WOORD VOORAF

Dat de wereld niet op dezelfde voet door kan gaan, daar raken gelukkig steeds meer mensen van doordrongen. Voor wie het nog niet snapt, heeft paus Franciscus in zijn encycliek over de zorg voor de aarde en de zorg voor de armen het nog eens goed ingepeperd: “Onze onderdrukte en verwoeste aarde behoort tot de meest in de steek gelaten en slecht behandelde armen.” Wat we de aarde aandoen, doen we onszelf aan. De paus roept ‘alle mensen van goede wil’ op om te werken aan een omslag: weg van een ongebreideld consumentisme en materialisme, naar eerbied en zorg voor de aarde en medemensen.

In ons eigen huishouden is al een tijdje een omslag gaande naar grotere milieuvriendelijkheid. Hoe begon het? Misschien met Margriet en Nina die weigerden nog de droogautomaat te gebruiken en met

kris-kras opgehangen waslijnen de t.v. kamer het aanzicht gaven van een steeg in een Napolitaanse volksbuurt? Hoe het ook zij, de jonge garde in huis dringt sterk aan op meer recyclen, minder verbruiken en bewuster consumeren. Dit vanuit de overtuiging dat er pas een echte omslag komt wanneer zoveel mogelijk mensen vanuit de basis alvast beginnen met het bouwen van die samenleving waarop we hopen.

Huisnieuws

In huis gaat alles zijn gangetje. Dat dacht ik toen ik het afgelopen half jaar eens terughaalde in gedachten. Maar lezend in ons logboek wat dat ‘gangetje’ allemaal inhield bleek er ontzettend veel gebeurd.

- door Margriet

Afscheid en verandering

Met kerst namen we afscheid van Saskia, die onze huisgenoten 9 jaar lang Nederlandse les had gegeven. Het werd een prachtig afscheidsfeest, waarbij we twee nieuwe coupletten zongen van Saskia's lievelingslied: 'Aan de Amsterdamse grachten'. Pieter had ze speciaal voor haar geschreven. Inmiddels komen Tjerk en Marita in huis Nederlandse les geven aan huisgenoten. Heerlijk dat de lessen zo door kunnen gaan! Half januari vertrokken Mattias en Siska voor een half jaar naar Australië. We namen met pijn in ons hart afscheid van hen, maar weten dat een half jaar snel gaat.

Maria kreeg slecht nieuws; een bobbeltje in haar borst bleek kanker te zijn. Een operatie volgde al snel en nu zit ze in een vervolgtraject. Maria koestert heel bewust een positieve blik op haar leven. Ze blijft voorlopig bij ons in huis. Haar mentale en spirituele veerkracht zijn een inspiratie voor velen.

In diezelfde tijd van slecht nieuws voor Maria had Frits een paar intensieve weken met zijn moeder, van wie de gezondheid sterk achteruitging. Uiteindelijk moest hij afscheid van haar nemen en kon ze – tot aan het eind met een heldere geest – het aardse lijden achter zich laten.

In het grote fornuis waarvan het hele huis vrijwel non-stop gebruik maakt bleken we gastvrijheid te verlenen aan een muizenfamilie. Deze had zich echter niet netjes gedragen en alle bedrading van de elektriciteit doorgeknaagd, waardoor we het fornuis niet goed meer konden gebruiken. Een grote en dure reparatie was noodzakelijk, waarna we weer met gemak en plezier konden koken. Hopelijk kiezen de muizen een volgende keer een minder kwetsbaar plekje om ons gezelschap te houden.

Ikzelf voel me helemaal hersteld van mijn overspannenheid en zoek een nieuwe balans tussen werk en rust. Dat gaat

heel goed al blijft het zoeken naar evenwicht. Wanneer Frits een weekje uit logeren gaat met zijn zoontje Onno komt Pieter regelmatig logeren om met zijn rustige aanwezigheid en handige handen een waardevolle steunpilaar te zijn.

De gemeenschap

We zijn blij met Gerritjan en Wanda, een stel met twee jonge kinderen (1 en 3 jaar). Zij vergaderen om de week mee en komen iedere vrijdag 'zijn' en 'doen' in huis, een waardevolle aanwezigheid! Als huwelijksreis maakten ze een rondreis langs Catholic Worker huizen in Amerika waarmee ze een schat aan ervaring hebben van andere gemeenschappen en het Catholic Worker-zijn. Inmiddels hebben ze besloten een huis dichtbij het Noëlhuis te zoeken om intensiever betrokken te kunnen zijn.

Sofie, Willem en Hester kwamen bij ons meeleven om te zien hoe dat werkt, zo'n huis van gastvrijheid. Samen met Anna en Herman – die op dat moment rondfietsten in Zuid-Europa – dromen zij ervan een nieuwe Catholic Worker gemeenschap te starten in Amsterdam. Inmiddels wonen Anna en Herman,

teruggekomen van hun reis, bij ons tot ze hun plannen verder vorm gegeven hebben. Daarvoor woonden ze 4 jaar in de Wonne, een geestverwante gemeenschap in Enschede. Hermans ouders zijn sinds lang vrienden van het Noëlhuis waardoor er al een hele geschiedenis met elkaar bestaat.

Het is een verademing om weer jonge energieke mensen in huis te hebben die de geest van het huis begrijpen en uitdragen met ons. Daar hebben we lang

naar uitgekeken! Herman heeft zich aangesloten bij de kerngroep en daar zijn we ontzettend blij mee! Frits en ik vroegen ons soms af hoe lang we het huis nog met zijn tweetjes als eindverantwoordelijken moeten dragen – we missen al lange tijd een derde of zelfs vierde stel schouders. We weten ons gesteund en geholpen door heel veel mensen en zijn dankbaar voor iedereen die meeleeft. Maar het is belangrijk voor het huis en voor ons om een langdurige uitbreiding van de kerngroep te krijgen. Wie weet

hoe de toekomst zal gaan? Wij hebben er vertrouwen in en merken telkens weer hoe God voorziet voor het Noëlhuis, vaak op onvoorziene manieren.

Buitenplezier

De tuin blijft een bron van vreugde voor Frits en veel huisgenoten. In de winter werden met vereende krachten (15 mannen en één vrouw) vier bomen gerooid om meer zon te creëren voor de moestuin. Wat een pret en wat een heerlijke plek om je frustraties en zorgen kwijt te

kunnen in hout hakken, vuurtjes stoken, spitten, zaaien, wieden, oogsten en in bomen klimmen! Ook voor kinderen is het een genot buiten te zijn. We kregen een mooie tafeltennistafel cadeau die nu in de 'hang-out' staat, een oud schuurtje waar kinderen ook bij slecht weer 'buiten' kunnen spelen. In de grote compostbak die Paul en Frits bouwden kunnen we ons groenafval vanuit het Noëlhuis omzetten in bemesting voor de tuin.

Getuigenissen

Op 28 december hielden we met zo'n 50 mensen een 'Onnozele Tocht'. Variërend van heel jong tot 80+ liepen we van het centrum van Volkel naar de militaire vliegbasis. We voelden ons klein, maar het was een mooi begin van een hernieuwd protest tegen de komst van nieuwe kernwapens.

Gerard ging voor de Klimaatop naar Parijs en liep het laatste stuk mee met een groep bezorgde wereldburgers.

Op een avond kwam zuster Megan Rice vertellen over haar vredesactie op de zogenaamd best bewaakte plek van Amerika. Lees meer hierover elders in deze nieuwsbrief.

Huisgenoten

De afgelopen tijd kregen veel (oud)-huisgenoten papieren. Jonathan via Griekenland en negen anderen in Nederland,

waaronder vijf kinderen. Veel reden voor feest! Maria hielp een oud-huisgenote met vier kinderen die papieren kreeg met alle papierwerk en logistiek nadat ze een huis kregen. Na vele jaren in AZC's was het eindelijk zover: een eigen vaste plek! Dat geeft nog veel werk en het zal veel flexibiliteit en inzet van de moeder vragen om haar gezin op een goede manier een plek in de Nederlandse samenleving te geven.

Een andere huisgenoot kreeg het recht toegekend op 24-uursopvang van de gemeente vanwege zijn slechte gezondheid. Ook dit is een grote opluchting, hoewel hij hiermee nog geen papieren heeft. Twee volwassen huisgenoten raakten besmet met de waterpokken en waren een tijdje flink ziek. De kleine Mo (3 jaar) had het gelukkig minder erg te pakken. We vreesden even voor een epidemie in huis maar die bleef gelukkig uit.

We kregen een jongeman als nieuwe huisgenoot, de 19-jarige Palestijnse Yasser uit Libië. Hij deed de eerste nacht geen oog dicht en besloot tegen de ochtend dat hij terug wilde naar Libië waar zijn familie woont, of naar Palestina. In Nederland blijven was geen optie. Zijn buurman in huis, de 61-jarige Marokkaanse Sajid probeerde Yasser in het Arabisch tot rede te brengen maar slaagde

daar niet in. Yasser leverde zijn sleutels in en vertrok. Hij sliep een paar weken her en der, eindigde uiteindelijk op straat en kwam toen via het ASKV weer terug. Hij realiseerde zich dat teruggaan niet zomaar gaat en vroeg opnieuw huisgenoot te mogen worden. Inmiddels lijkt hij iets kalmer en kan wat energie

kwijt op de sportschool, waar we hem een abonnement voor hebben gegeven. Maar hij heeft het niet makkelijk en vliegt regelmatig op om te zeggen dat hij terug wil naar zijn familie en niet jarenlang stilzittend wil wachten op papieren in Nederland. We zien hoe moeilijk het is om als jonge vluchteling, alleen en hopen op een normaal leven, stil te worden gezet door het asielproces. We hopen dat de regelmaat en het gezelschap van het Noëlhuis hem tot steun mogen zijn.

Gezelligheid

Paul en Igor vormen regelmatig een bakkersduo voor een verjaardag. Vaak komt er een themataart op tafel en zijn de ooh's en aah's niet van de lucht, zowel om de kunstzinnigheid als om de smaak. Laatst konden alle huisgenoten genieten van een middagje uit dankzij een gift van een bevriende priester, Leo Nederstigt. De mannen gingen met zijn allen karten en kwamen met twee gewonden en grote verhalen terug, de vrouwen waren een middag in de sauna te vinden en genoten van de hitte en ontspanning.

Ja, eigenlijk gaat alles zijn gangetje in het Noëlhuis, maar saai is het nooit! Ω

BEDELNAP

BEDELNAP

We zijn niet kieskeurig, maar wel extra blij met fair trade/biologische producten.

- Voor het huis komen afwasmiddel, zeep, shampoo, (kinder-) tandpasta en tandenborstels altijd van pas.
- Qua voeding: (riet-)suiker, aardappels, tomatensaus, UHT sojamelk (of andere melkvervangers), gedroogde bonen.
- Beddengoed (zowel 1- als 2-persoons is welkom) evenals dekbedden en kussens.
- Een maatbeker.
- Een dames- en/of herenfiets.
- Kinderkleertjes en luiers voor een babyjongetje van een jaar, kledingmaat 86 en groter, en van een jongetje van drie jaar.
- We gebruiken papier graag optimaal. Eenzijdig bedrukt A4-papier is daarom welkom.
- Voor de tuin zijn we blij met een tuinbankje, plastic drinkknappen voor bij het vuur en een grondboor.
- Uw aller gebed en financiële steun blijven natuurlijk onontbeerlijk!

Het jaarverslag 2015 is van de website te downloaden. We sturen u ook met liefde een papieren exemplaar toe.

Zorgen voor de schepping

Als gemeenschap doen we een poging onze consumptiegewoontes kritisch te bekijken. We geloven dat we als wereldwijde menselijke familie verantwoordelijk zijn voor Gods schepping; de aarde waar we op mogen leven. En inmiddels is het leven op aarde zo global geworden dat onze keuze voor bijvoorbeeld welke bananen we kopen gevolgen heeft voor onze naasten in Zuid-Amerika of Afrika. De verbanden zijn complex en vaak onnavolgbaar. Waar doen we goed aan, wat heeft effect?

door Margriet en Willem

In januari gingen we met de kerngroep op retraite bij de Benedictijnen in Egmond en keken we de documentaire 'Cowspiracy'. Dit zette ons leventje flink op zijn kop. In 'Cowspiracy' vertelt Kip Andersen dat hij ging recyclen, korter douchen en minder autorijden om beter voor de aarde te zorgen. Maar langzamerhand ontdekte hij dat een groot deel van de klimaatproblematiek wordt veroorzaakt door al het vee dat we voeden en houden voor onze consumptie.

Een paar cijfers

Voor een hamburger van 100 gram is 1500 liter water nodig. Daar kun je een maand mee douchen. Iedere minuut wordt er een kwart km² regenwoud omgehakt, waarvan 32% wordt gebruikt voor commerciële landbouw. Daar wordt voedsel verbouwd dat mensen zouden

I think. Therefore I am
Vegan

kunnen eten, maar dat aan dieren wordt gevoerd voor de productie van vlees en zuivel. Verder is veeteelt verantwoordelijk voor 15% van alle broeikasgassen, dat is vergelijkbaar met de 14% voor transport.

Het houden van dieren voor voedsel legt dus een enorm beslag op onze aarde door het voer dat ze eten (en verbouwd moet worden), het water dat nodig is, en de enorme hoeveelheid mest die ze produceren. Helaas heeft ook een vegetariër een aandeel in de grootte van de veestapel door het gebruik van zuivel. Bovendien kan een koe voor melk zor-

gen, maar een stier niet. Wordt die geboren, dan wordt deze vetgemest om daarna naar de slacht te gaan. En geeft de koe 'te weinig' melk of de kip 'te weinig' eieren, dan gaan die de stier achterna.

Als veeteelt zo'n belangrijke factor is in de klimaatproblematiek, waarom horen we er dan zo weinig over? Andersen gaat op bezoek bij milieuorganisaties en boeren, en legt hun deze vraag voor. Ondanks de duidelijke taal die de cijfers spreken, krijgt Andersen ontwijkende antwoorden en de financiering voor zijn documentaire wordt zelfs gestopt. De lobby voor de veeteeltindustrie is er een om rekening mee te houden.

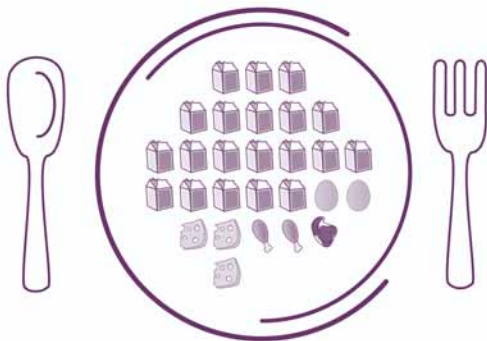
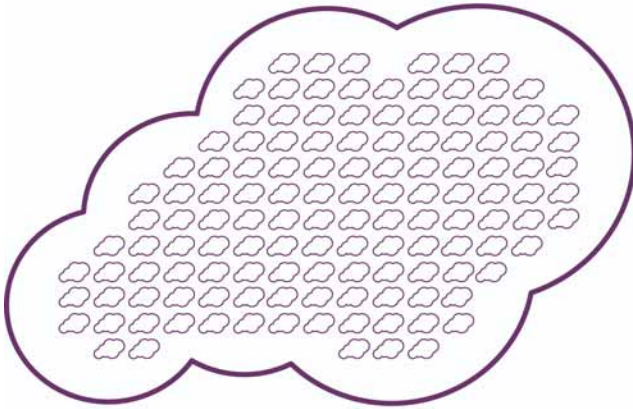
Gedragsverandering

Waarom is dit zo'n impopulair onderwerp? Financiële belangen spelen hierbij natuurlijk een rol. Maar het heeft ook te maken met het feit dat het over ons eten gaat, dat komt heel dichtbij. Wie is bereid zijn eet- en drinkgewoonten te veranderen om de druk op de aarde te verlichten?

De documentaire geeft geen voorschriften of absolute antwoorden. Maar het

g, zorgen voor elkaar

Een veganistisch basisdieet in het Noëlhuis legt een veel minder groot beslag op de wereld dan een met zuivel en vlees. Ter illustratie hier één aspect: broeikasgassen. Daarvan kunnen we als huis 100 kilogram per week besparen door van dieet te wisselen.

Voor een week melk, kaas, eieren, kip- en rundvlees voor iedereen in het Noëlhuis wordt 129 kg broeikasgas uitgestoten.

Als we dit zouden vervangen door soja- en amandelmelk, bonen, linzen, tofu en noten, is dat maar 22 kg broeikasgas per week.

Ieder symbool in het bord is een kilogram voedsel, ieder wolkje erboven een kilogram broeikasgas. Gebaseerd op data uit de V.S.

zette ons wel aan het denken. Er zijn veel nuanceringen en kanttekeningen te maken bij dit onderwerp. Dit artikel is te kort om deze allemaal te belichten. Voorop staat dat we goed voor onze aarde en medemensen willen zorgen. We willen wat de aarde ons biedt eerlijk delen met al onze broers en zussen en de aarde niet uitputten. Als we dat serieus nemen moeten we onszelf de vraag durven stellen: biedt de aarde genoeg om iedereen te laten eten wat ik eet? Nu ik weet hoeveel de productie van vlees en zuivel vergt van de aarde, kan ik dan blijven consumeren zoals ik deed?

Plantaardig

Als kerngroep van het Noëlhuis besloten we te gaan experimenteren met ons dieet. Weinig tot geen zuivel en vlees, hoe werkt dat? Hoe kook ik dan, hoe kom ik aan genoeg eiwitten? Het experiment is nog in volle gang maar bevalt tot nu toe goed. We hopen alle zuivel in huis op den duur te vervangen door voedingsmiddelen van plantaardige oorsprong. Natuurlijk is iedereen in huis vrij te eten wat hij of zij wil en zul-

len huisgenoten van het zakgeld dat we geven ongetwijfeld vlees, kaas en melk blijven kopen. En we willen ver blijven van een wettische manier van hiermee omgaan. Maar de kleine veranderingen die wij maken kunnen een stapje in de goede richting zijn. Zoals Dorothy Day schreef: "Wat we doen is heel weinig. Maar het is als met de kleine jongen met de paar broden en vissen. Christus nam dat weinige en vermenigvuldigde

het. Hij zal de rest doen. Wat wij doen is zo weinig dat we constant lijken te falen. Maar Hij faalde ook. Hij leek duidelijk te falen aan het kruis. Maar tenzij het zaad in de aarde valt en sterft, is er geen oogst." Ω

De bronnen die gebruikt zijn in dit artikel vindt u terug in de digitale versie op onze website: <http://wp.me/p3QrZp-fA>

"Wanneer een arme dood gaat van de honger, gebeurde dat niet omdat God niet voor hem of haar zorgde. Het gebeurde omdat noch jij, noch ik die mens wilde geven wat hij of zij nodig had."

Moeder Theresa

Herbergzaam Nederland

Wat een feest was het toen oud-huisgenote Massanjay in de zomer van 2015 eindelijk papieren kreeg! Na ruim tien jaar overleven in Nederland zonder verblijfsstatus, kon ze eindelijk een leven opbouwen met haar vier kinderen. Begin december vond ze een woning in IJmuiden. Goed nieuws natuurlijk. Alleen moest ze wel binnen twee weken het Asielzoekerscentrum in Den Helder verlaten...

door Gerard

Hoe moet dat in hemelsnaam, verhuizen als je nauwelijks geld hebt, nauwelijks meubilair, geen auto om kinderen en spullen te vervoeren en geen overzicht in wat je allemaal moet regelen? Pure paniek voor Massanjay!

Netwerken

Maria, trouwe steun en toeverlaat van veel van onze huisgenoten en oud-huisgenoten, kwam in actie. Ze vroeg of iemand van ons een pastor of predikante kende in de regio. Via via legde ze contact met de PKN-predikante van Velsen. Deze schakelde in een handomdraai haar gemeenteleden in. Die legden vloerbedekking, verfded de boel en deden het behang. Frits kende nog een echtpaar

in de buurt van Den Helder. Zij reden met Massanjay op en neer tussen Den Helder en IJmuiden, klusten gewoon mee en gaven een berg spullen. Ondertussen regelde Maria aansluiting van telefoon, gas, elektriciteit en water; en ze

legde contact met scholen in de omgeving. Wonder boven wonder konden Massanjay en haar kinderen tussen kerst en Oud en Nieuw de nieuwe woning betrekken.

Buiten de schijnwerpers

In hun kerstboodschap van 2015 spreken de Nederlandse bisschoppen hun dankbaarheid en waardering uit voor de inzet van velen binnen en buiten de geloofsgemeenschap, die zich iedere dag inspannen voor een menswaardige opvang van mensen in nood.

Bij alle nieuws over rellen en heftig verzet tegen asielzoekerscentra zou je bijna vergeten dat heel veel Nederlanders bereid zijn anderen, ook totaal vreemden, te helpen. Wat zomaar gebeurt in IJmuiden haalt het nieuws niet. Maar juist buiten de schijnwerpers vinden vaak de mooiste dingen plaats. Massanjay en haar kinderen vonden een plek in de herberg. Wat een prachtig, eigentijds kerstverhaal! Ω

Licht en duisternis in

In Calais is begin dit jaar een nieuw Catholic Worker huis geopend: het Maria Skobtsova-huis. Onlangs hadden Herman en ik de mogelijkheid om het huis een paar dagen te bezoeken.

- door Anna

In het huis heerst een warme sfeer en een creatieve chaos. Broeder Johannes uit België woont er samen met twee vrijwilligers die uitgezonden zijn vanuit Taizé.

Er komen ook vaak andere bezoekers mee-eten of meebidden; vrijwilligers, mensen van de plaatselijke kerk of van een l'Arche-gemeenschap in de buurt. Naast het opvangen van vluchtelingen functioneert het huis ook als een basis

om de migranten in het nabijgelegen kamp te kunnen ondersteunen. In het huis wordt twee keer per dag samen gebeden. Toen wij er waren hebben we ook veel Taizéliedjes gezongen.

De Jungle

Overdag liepen we allemaal naar het grote vluchtelingenkamp, soms "De Jungle" genoemd. Wij waren er toevallig precies op die dagen waarop de Franse overheid had besloten om de zuidelijke helft van het vluchtelingenkamp brutaal te ontruimen en vernielen. In dit deel woonden volgens vrijwilligersorganisaties tussen de 3000 en 4000 mensen (1000 volgens de politie). Deze mensen zijn in Calais omdat ze proberen over te steken naar Engeland. Daar hopen ze een veilig leven te kunnen leiden. Je kunt je afvragen waarom ze niet in Frankrijk asiel aanvragen, zodat ze beroep kunnen doen op andere opvang. Daar zijn natuurlijk veel verschillende redenen voor. Van andere vrijwilligers hoorden we dat rond een derde van de migranten die in Calais zitten familie heeft in Engeland. Voor anderen zal de taal of kans op een baan een rol spelen, of dat ze in Frankrijk veel racisme en discriminatie hebben meegemaakt.

Foto Amirah Breen

n Calais

Vertel de verhalen

Toen we in het kamp kwamen, zagen we hoe de politie wanhopige mensen wegstuurde uit hun kleine hutjes die vervolgens afgebroken werden. Veel hutjes zijn ook in brand gestoken, hoewel het onduidelijk was wie dat gedaan had en waarom. Meerdere keren heeft de politie traangasgranaten over ons heen gooid, midden in een rustige verzameling van mensen. Dit zorgde voor veel paniek, chaos en spanning. Ik zag ook een paar boze en wanhopige jonge migranten stenen gooien richting de politiebussen, erg triest en onnodig. Maar in mijn beleving was het totale geweld van de politieagenten vele malen omvangrijker.

Ik werd ook boos over de hele situatie, en ik schaamde mij om een witte Europeaan met een paspoort te zijn. Op onze laatste dag sprak ik een vrijwilliger die al langer in het kamp werkte. Ik zei dat het raar voelde om maar zo kort aanwezig te zijn, en dat ik eigenlijk niets kon betekenen. Zij antwoordde: 'Ga maar naar huis, en vertel de verhalen van Calais!'

In de afgelopen week heb ik vaak aan Calais gedacht tijdens ons avondgebed of als ik naar het nieuws kijk. In Calais is de overheid gestopt om de migranten die in het kamp wonen te beschouwen als mensen. Ze zijn een vraagstuk of een probleem geworden, soms een pion in een politieke spel. Hetzelfde kom ik tegen als ik het nieuws kijk, met name over de nieuwe migratiedeal tussen de EU en Turkije. De vluchtelingen zijn geen mensen meer, maar iets wat uitgeruild kan worden voor bijvoorbeeld veranderde visumregels voor de Turken. En dit terwijl Jezus ons probeert toe te fluisteren: Al wat gij gedaan hebt voor een

dezer geringsten van mijn broeders, hebt gij voor Mij gedaan (Matt 25:40). Deze week hebben we ook het verhaal van Exodus gelezen, over hoe God het lijden van een onderdrukt volk ziet en hen bevrijdt uit de slavernij. Ik hoop en bid dat het Maria Skobtsova-huis een helder licht in de duisternis van Calais mag blijven, en misschien zelfs een rol mag spelen in Gods bevrijding van de onderdrukte migranten in Europa. Ω

Voor meer informatie over het Maria Skobtsova-huis, zie <http://www.catholic-workerfrance.wordpress.com>

Moeder Maria Skobtsova (1891 – 1945),

Frans-Russische heilige en martelaar

Maria Skobtsova vluchtte na de Russische revolutie naar Parijs. Daar begon ze al snel andere vluchtelingen bij te staan. Onder andere opende ze een huis van gastvrijheid voor vluchtelingen. In 1932 deed ze religieuze geloftes. Tijdens de tweede wereldoorlog hielp ze joden, waardoor ze uiteindelijk zelf naar concentratiekamp Ravensbrück werd gestuurd. Ook daar stond ze haar naasten bij, tot ze op de zaterdag voor Pasen werd vergast. Ze werd heilig verklaard in 2004, en staat bekend als 'Moeder Maria van Parijs'.

Vrijheid en vakantie

Vrijheid verbindt zich met de zee,
met de golven, de wind,
met de armen die vol van vreugde
in de lucht worden gestrekt.

**Zó hebben we vorig jaar een week van vrijheid aan zee doorgebracht.
Een week huisvakantie in Egmond.**

- door *Nina Popkes*

Zwemkleding, zonnebrand- crème, handdoek en misschien ook een zonnehoed?

Er worden lijstjes gemaakt, ideeën opgeschreven en beetje bij beetje wordt het kantoor vol. Veel vragen worden er gesteld, organisatorische zaken verduidelijkt en stoffig speelgoed, nog met zand van vorig jaar bedekt, uit de kelder gehaald. Hoeveel tomatensaus nemen we mee, heb jij aan de potten en pannen gedacht, wordt er regen verwacht? *Bestaat er dan een zomer zonder regen in Nederland?*

Drie vrolijke, blijde groepen begeven zich op weg: een met de trein, een andere met de auto. Een derde groep laat zich inspireren door de Tour de France. Vijf enthousiaste huisgenoten strijden in fietskoorts om de Tour d' Egmond.

had dat gedacht? Zes uur door velden en dorpen fietsen en rust houden op verstopte bankjes. Ach jij mooi Nederland, hoe handig dat je zo vlak bent!

Wij betrekken ons huisje in Egmond, de kamers worden verdeeld en de zoektocht naar de eigen tas begint. Met een voedzame avondmaaltijd beëindigen we de dag en vallen vermoeid in bed.

Tegen 5 uur in de late namiddag druppelen alle groepen binnen. Wat een verrassing: de fietsers zijn de eersten, wie

Het strand en nieuwe fietshelden

Voor snelle en ongecompliceerde bewegingsmogelijkheden worden voor iedereen fietsen gehuurd. Zo kan ieder de wijde omgeving verkennen, fietstochten door de duinen op touw zetten en zelfs leren fietsen. Jazeker! Onder ons zijn drie onervaren fietsers. Na enkele moedige pogingen kunnen wij drie nieuwe fietshelden verwelkomen.

Tot ieders vreugde beschikken we over een strandcabine in Bergen aan Zee om onze surfplankjes, strandscheppen en strandstoelen op te bergen. Het zwemplesier begint met mooi weer. Maar ook stormachtige middagen die volgen worden met de surfplankjes doorgebracht.

18 Nationaliteiten, 35 mensen

Verder volgen uitstapjes door de duinen, attracties in Alkmaar op de kaasmarkt, een vlooiemarkt in Egmond aan Zee, avondlijke spelwedstrijden, voetbalcompetities, filmavonden en veel spannende fietstochten. Vertegenwoordigd waren 18 nationaliteiten, verdeeld over 35 personen.

Vrijdagavond werden we verrast door een blijde boodschap: papieren, ja, papieren! Wie had dat ooit gedacht?! Bovendien organiseren wij ter gelegenheid van de verjaardag van Mahmoud een

groot feest in de tuin met barbecue, taart en wijn. Nu worden met nog meer gasten de glazen geheven voor de nu eindelijk erkende asielaanvragers. Na dans en kampvuur valt iedereen na deze laatste avond met een volle maag en een lach op het gezicht in slaap. Wat was de vakantie weer mooi!

Dromen van vrede en gerechtigheid

Wat zou het mooi zijn om vaker zo vakantie te vieren. Het lijkt wel of we dan het geluk aan onze kant hebben. Papieren voor onze huisgenoten, voor alle vluchtelingen. Dan konden we nog va-

ker feest vieren, dan konden wij allen lachend en gelukkig in bed vallen en vrijheid inademen, de vrijheid voelen en ons in zekerheid weten.

Meer vrede, meer gerechtigheid en meer vakantie.

Een mooie gedachte in deze barre tijden. Ω

NB. Ook deze zomer hopen we weer op uw aller ondersteuning om met alle huisgenoten en moeders en kinderen die vroeger bij ons woonden en het nu niet breed hebben, opnieuw een week samen van zon, zee, duin en ontspannen gezelligheid te kunnen genieten!

Op weg naar huis

Herman is opgegroeid in de buurt van het Noëlhuis. Nu is hij 25 jaar, en samen met Anna (27) net in het Noëlhuis komen wonen om de kerngroep te ondersteunen en ervaring op te doen voor een nieuw Catholic Worker huis in Amsterdam. Hij vertelt kort over belangrijke punten op zijn levensreis.

- door Herman van Veelen

Ik zit bij een vuur. Achter mij is de Gaasperplas, met zijn oneindige diepte. Mama zegt dat je er niet kan zwemmen, onder het water ligt een afgrond waar

het water opeens zo koud wordt dat je kramp krijgt en verdrinkt. Rond het vuur zitten nieuwe vrienden van pappa en mamma. Mensen van over de hele wereld. Ze wonen samen in een flat in de Bijlmer. Ik begrijp niet alles waar ze het

over hebben, maar ik weet dat hier iets heel bijzonders aan de hand is. Ik kluif op een kippenpootje en geniet van de warmte.

later

Ik zit in de keuken in de Cleveland Catholic Worker. Er zijn veel mensen die ik niet zo goed ken, en ik weet nog niet zo goed hoe alles werkt hier. Een week ergens blijven is eigenlijk te kort; gelukkig ga ik snel weer terug naar Los Angeles, daar voel ik me tenminste nuttig. Ik heb een beetje honger, zal ik nog een gedoneerd stuk oud brood eten, of wacht ik op het avondeten? Dan vraagt iemand iets en raak ik aan de praat. Een jongen loopt weg om iets te halen. Hij komt terug met een foto, genomen op een Catholic Worker bijeenkomst in Europa. Naast hem op de foto staat mijn moeder die ik trots aanwijs: "Yes, that's her, that's my mom!". Ik voel me al een stuk meer thuis.

later

Anna is nog afscheid aan het nemen van onze huisgenoten. Ik zit al op de fiets. Ik wil weg. Dan fietst ze ook de poort uit,

en we gaan eindelijk. Anke fietst nog het langst met ons mee, maar als we de binnenstad van Enschede achter ons laten blijft ook zij staan. De eerste kilometers maken we eigenlijk vooral ruzie met elkaar. De GPS probeert ons de weg te wijzen, maar hij lijkt niet goed te werken. Ondanks de omwegen die hij ons laat fietsen houd ik vol dat dit het beste is, terwijl ik ondertussen hoop dat de route snel wat logischer wordt. Zo halen we Marokko nooit.

later

Als ik in het bos geluid hoor kijk ik om. Het is niets. Maar in het donker weet je het nooit zeker. "Ik ben een beetje bang, lief." Wildkamperen mag hier ook eigenlijk niet. Ik eet mijn eten snel op terwijl ik blijf staan, en steeds probeer om niet teveel in het vuur te kijken zodat ik niet mijn nachtzicht verlies. Ik zie Orion in de sterren en word een beetje kalmer. Weg bij het vuur is het kouder, maar in de tent word ik langzaam weer warm. Ik probeer het geluid van buiten te negeren, maar ook klaar te zijn om weg te rennen als dat nodig is. Ondanks mijn waakzaamheid val ik toch in slaap, zoals meestal.

later

Wij weten het Marokkaans-Arabische

woord voor brood niet. Anna probeert het in het Frans, terwijl ik de fietsen vasthoud. De man in het winkeltje doet zijn best, maar kan deze vreemdelinge niet ontcijferen. Anna doet een mime-show waarbij ze duidelijk laat zien dat ze eten wil. De man verkoopt eigenlijk geen brood, maar zijn vrouw heeft net Marokkaanse pannenkoek gebakken, en daar haalt hij wat van, voor ons. Geld wil hij niet hebben. Als hij het ons geeft bedenkt hij zich, hij kan ons zo niet op weg sturen. Hij nodigt ons uit om te eten bij hem thuis.

later

Het kamp is onrustig. Wat een vreemde dag om Calais te bezoeken. Overal is ME. Een groep Irakese christenen vraagt of we bij hen willen komen zitten bidden. Vlak voor de frontlinie van de ME. Ik probeer kalm te blijven, is dit niet hoe geweldloosheid werkt? Broeder Johannes van de Calais Catholic Worker zegt

een kort gebed. Ik bid normaal in kleermakerszit, maar nu geknield: dan kan ik sneller opstaan als er iets gebeurt. Ik raak in gesprek met twee meisjes die naast me zitten. Ze vertellen over andere vluchtelingenkampen in Europa, en hoe zwaar het ook daar is. Dan wordt er opeens een soort vuurwerkraket afgeschoten. Er valt een rookbom op de grond bij ons in de buurt. Ik bedenk pas dat het traangas is als ik al ver weg ben. Ik schaam me dat ik niet rustig ben blijven zitten.

later

We zitten bij een vuur, in de nieuwe tuin van het Noëlhuis. Achter ons raast af en toe een metro voorbij en kun je de perons van station Duivendrecht zien. Maar dat voelt ver weg. Het vuur neemt ons mee naar een tijd waarin de metro niet bestaat. We eten vegaworstjes, want dat is beter voor het klimaat. Maar eigenlijk zijn het hertenbouten, vers van de jacht. Een Libische jongen vertelt in overhaast Nederlands over de problemen in zijn land. Vanavond zal hij zijn familie bellen en huilen maar ook lachen, zegt hij. Ik mag gitaar spelen, en we zingen samen. Een jongetje van twaalf vertelt over zijn belevenissen, die nu al talrijker zijn dan die van menig volwassen man. Ik vraag me af of hij merkt dat er hier iets heel bijzonders aan de hand is. ☪

Het wonder van El Garzal: geweldloos

‘Je gaat je toch niet aansluiten bij de Farc?’ ‘Heb je de serie *Narcos* al gezien?’ ‘Doe Tanja de groeten!’ ‘Vliegen daar geen Zika-muggen?’ Zomaar wat reacties van mensen toen ik vertelde tien dagen naar Colombia te gaan.

- door Daan

Zelf wist ik nauwelijks beter wat ik kon verwachten. Behalve dat er al een tijd een burgeroorlog woedde, maar dat inmiddels ook vredesonderhandelingen tussen de overheid en rebellengroep FARC plaatsvonden. Met een groep van tien mensen – huidige en toekomstige studenten van de master *Peace, Trauma and Religion*, twee VU-professoren en twee doopsgezinde predikanten - be-

zochten we een reeks seminars die gegeven werd in de kerk van de Mennonieten in de hoofdstad Bogotá. Het thema was verzoening.

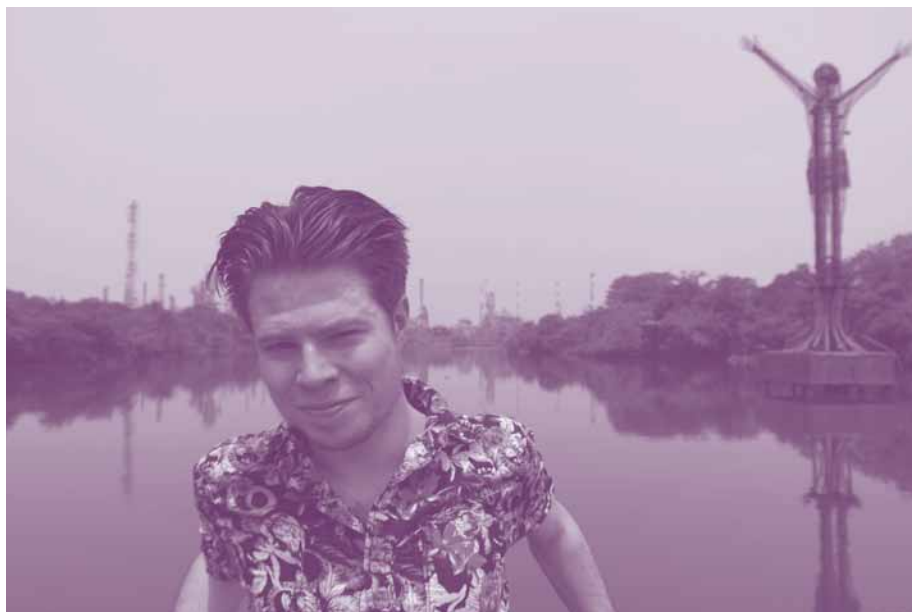
Verscholen in de jungle

Dat is ook wel nodig in Colombia, verzoening. Overheid en rebellengroepen zitten met elkaar om de tafel en werken aan een vredesverdrag. Maar waar gaat deze vrede over? In Bogotá spraken we met mensen van vredesorganisaties, van

de overheid, maar ook met slachtoffers van het geweld. Niet iedereen hangt de vlag uit bij de huidige vredesonderhandelingen. Met name slachtoffers en mensen uit de armere gebieden hebben niet het gevoel dat ze gehoord worden of dat hun situatie beter gaat worden.

In Colombia heb ik wat naïviteit verloren. Vrede en verzoening regel je niet even via een verdrag. Tegelijkertijd heb ik nog nooit eerder mensen ontmoet die zich zo met hart en ziel voor vrede en verzoening inzetten. Voor mijn naïviteit heb ik hoop teruggekregen. Die hoop was niet aan de onderhandelingstafel te vinden, maar bij een gemeenschap verscholen in de jungle.

In het noorden van Colombia zouden we de gemeenschap van El Garzal bezoeken. Naast grote Amerikaanse shoppingmalls, kent Colombia ook dorpen zonder elektriciteit en stromend water. El Garzal is daar een voorbeeld van. Om er te komen zouden we vanuit de stad Barrancabermeja een twee uur lange boottocht ondernemen, gevolgd door een wandeling van een half uur door de

ONS verzet in een Colombiaanse jungle

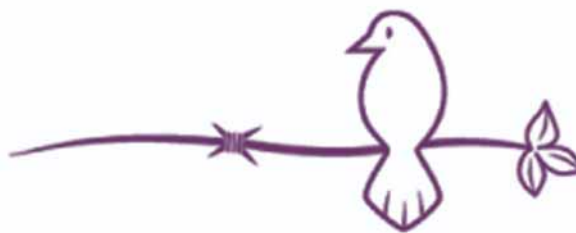
jungle. Terwijl ik me vooral bezorgd maakte om ongedierte en hygiëne kregen wij enkele dagen voor ons bezoek te horen dat er gewapende mannen gesignaleerd waren rondom het dorp. Ons bezoekje moesten we skippen. Dit is de harde realiteit op het Colombiaanse platteland.

Geloofsprotest

In Barrancabermeja bezochten we de mensen van *Christian Peacemaker Teams* (CPT). Zij staan verschillende gemeenschappen bij in hun geweldloos verzet. Zo ook de gemeenschap van El Garzal. Dominee en dorpshoofd Salvador vertelde hoe hun gemeenschap – voortgekomen uit een aantal families - nu ruim veertig jaar op een stuk land woont. In de jaren '80 woonde daar ook de drugsbaron Barreto. Hij verbouwde cocaïne en werkte voor de beruchte Pablo Escobar. Twee jaar lang heeft hij vastgezet, maar na zijn vrijlating eiste hij El Garzal voor zichzelf op. En niet alleen het stuk land waar hij ooit woonde, maar het hele gebied. De gemeenschap van dominee Salvador kreeg van hem een paar maanden te tijd om te vertrekken. Van wie er nog zouden zijn bij zijn terugkeer, zouden de lichamen in de rivier belanden.

In een gesecculariseerd land als Nederland is het moeilijk voor te stellen wat voor grote rol het geloof speelt in het leven van de gemeenschap van El Garzal. Na de dreigementen van Barreto ging

moesten uitstellen. De paramilitairen zitten in eerste instantie achter Salvador aan, dus was het een wonder hoe hij ook nu weer is ontkomen. Tijdens de ontmoeting die we met hem hadden, zei hij

christian peacemaker teams

de gemeenschap een tijd van vasten en gebed in. Een geloofsprotest, noemde Salvador het. Zijn vrouw ontving in 2004 een visioen waarin God vertelde dat ze niet bang hoefden te zijn en dat er hulp zou komen voor de gemeenschap. Onder andere CPT ondersteunt hen en vertelt hun verhaal. Alles uit het visioen is werkelijkheid geworden, vertelde Salvador.

Een paar dagen voordat er weer gewapende mannen in El Garzal gesignaleerd waren, bivakkeerden de dominee en zijn vrouw niet in het dorp. Net toen ze op het punt stonden terug te keren, kregen ze het idee dat ze dat misschien nog even

iets dat me is bijgebleven: “Ik geloof dat meer mensen het goede ondersteunen dan het slechte.”

De gemeenschap van El Garzal kiest voor de weg van verzoening en vergeving en wijst geweld radicaal af. Ik zal deze mensen nooit vergeten en hoop het dorp zelf ooit nog te bezoeken. Ze ontvangen je graag. Vergeet niet om stroopwafels mee te nemen! Ω

Op <http://www.ecapcolombia.org/en/> is meer te lezen over het werk van CPT in Colombia en staan ook updates over onder andere de gemeenschap van El Garzal.

De non en de kleren van o

Begin januari werden we verrast door een telefoontje van Paul Magno van de Catholic Worker in Washington. Hij was met zuster Megan Rice in Europa voor enkele voordrachten. Ze wilden graag ook bij ons op bezoek komen. Zuster Megan verwierf in juli 2012 internationale bekendheid door samen met twee Catholic Workers een nucleaire basis binnen te dringen in Tennessee. In allerijl organiseerden we een Ronde Tafel Gesprek met deze gelouterde vredesactivisten.

- door Daan en Gerard

Megan Rice is lid van de Congregatie van *Holy Child of Jesus*. Het grootste deel van haar volwassen leven werkte ze in West-Afrika. Toen ze vanwege terugkerende malaria-aanvallen in 2003 terugkeerde in de VS raakte zij betrokken bij geweldloze acties voor gerechtigheid en vrede. Ze werd daarbij meer dan eens gearresteerd. Ze vertelde dat zij van kinds af aan was opgegroeid met de Catholic Worker. Haar ouders hadden een abonnement op het blad en waren trouwe

bezoekers van de Ronde Tafel discussies die de gemeenschap in New York hield.

Brood en witte rozen

De actie bij het Y-12-complex in Oak Ridge (Tennessee) had ze voorbereid met twee metgezellen: Michael Walli (64) en Greg Boertje-Obed (58). Het complex stond bekend als een van de best beveiligde plekken op aarde. Naast een kernwapenfabriek staat er een installatie waarin het grootste gedeelte van het hoogverrijkte, bomklare uranium van de VS ligt opgeslagen.

Op 28 juli 2012 knipte de groep zich echter zonder veel moeite een weg door drie hekken. Ze besprenkelden de muur van het nucleaire heiligste der heiligen met hun eigen bloed en schreven er teksten op als 'De vrucht van gerechtigheid is vrede' en 'Werk voor vrede niet voor oorlog'. Toen bewakers hen uren later kwamen oppakken, hadden ze brood en witte rozen voor hen klaarliggen. Ze wilden hen met deze symbolen van gemeenschap en vriendschap laten weten dat we allemaal geliefde broeders en zusters zijn.

De zaak veroorzaakte grote opschudding in de VS. Het land trekt jaarlijks een miljard dollar uit voor de beveiliging van nucleair materiaal. En toch konden drie activisten, waaronder een non van 82, rustig bij het meest kwetsbare deel van de best beveiligde basis komen. Ze werden niet opgemerkt door de beveili-

de keizer

gingscamera's. Later bleken die defect. Hoewel de actie als zeer ernstig werd beschouwd door de Amerikaanse overheid, waren een paar maanden later de beschadigde hekken nog steeds niet gerepareerd. De tweede helft van 2012 had iedere gek nog makkelijker de basis binnen kunnen dringen dan het in juli van datzelfde jaar al kon. De actie leverde zuster Megan een gevangenisstraf op van een kleine drie jaar. Michael Walli en Greg Boertje-Obed kregen ruim vijf jaar celstraf opgelegd.

Bijbelse waarheid

Tijdens het Ronde Tafelgesprek vertelden zuster Megan en Paul over het hoe en waarom van de actie. Paul Magno, die haar woordvoerder was in de periode dat ze in de gevangenis zat, is zelf ook meerdere malen gearresteerd bij vredesacties. Hij is nog steeds actief betrokken bij de ploegscharenbeweging. Inspiratiebron van deze beweging zijn de woorden van de profeet Jesaja: "En zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegscharen" (Jesaja 2,4).

Paul trad ook tijdens het gesprek bij ons thuis als woordvoerder op, maar zijn woorden werden dan wel regelmatig voorzien van commentaar van Megan.

Toen hij vertelde over de vredesleuzen die de groep op muren van het Y-12-complex had geschilderd, zei hij: *"They wrote what I call biblical graffiti."* Waarop Megan hem direct corrigeerde: *"TRUTH! Biblical truth!"* Over de beschuldiging die haar door de rechter ten laste werd gelegd - Damage of government property - had Megan ook een duidelijk oordeel: *"This is no property, because it is not proper at all."* Met de actie wilde de groep aandacht vestigen op het 'immorele Amerikaanse kernarsenaal'.

Het was een zowel vermakelijke als inspirerende avond die te denken geeft over hoe ver we bereid zijn te gaan als we de toekomst van deze aarde serieus willen nemen. Ook in Nederland zijn kernwapens gelegerd van Amerikaanse makelij.

We hebben onszelf de naam 'vredestichters' aangemeten, maar we zijn, over het algemeen, niet bereid om een significante prijs te betalen. En omdat we vrede wensen met een half hart en een half leven en een halve wil, gaat de oorlog, natuurlijk, door; want het voeren van oorlog is per definitie totaal – maar het voeren van vrede is, door onze eigen lafheid, altijd halfhartig.

Daniel Berrigan SJ

Wat ons betreft bewijst de actie van Megan Rice maar weer eens hoe waar het sprookje van de 'Kleren van de Keizer' is. Zolang het kind niet durft te lachen, gelooft iedereen dat de keizer een mooi pak aan heeft. Het kind was in dit geval een vitale, bejaarde non! Ω

Dorothy Stang: martelaar

Moedige vrouwen. Ons huis is vernoemd naar Jeannette Noël, de Catholic Worker beweging is opgericht door Dorothy Day en in deze nieuwsbrief besteden we aandacht aan Megan Rice die de eucharistie vierde op een nucleaire basis. En dan is er nog een andere dappere Dorothy die we willen noemen.

Verbondenheid

Ook toen ze de 70 was gepasseerd bleef Dorothy intens betrokken bij de politieke strijd voor het recht van de arme

- door Daan en Gerard

Dorothy Mae Stang (7 juli 1931, Dayton, Ohio) was een Amerikaanse zuster van Notre Dame de Namur. Toen paus Paulus VI de oproep deed tot een hernieuwde missionaire inzet in Latijns-Amerika meldde zij zich gelijk aan om naar Brazilië te worden uitgezonden. Haar aanvankelijke taken binnen het onderwijs, verbreedden zich al snel naar andere vormen van maatschappelijke inzet naarmate zij en haar medezusters getuige waren van de onderdrukking van arme boeren.

Toen de regering de Amazoneregio opentelde voor kleine boeren, trok Dorothy met hen mee om hen te ondersteunen. Naarmate het geweld van rijke veeboeren en houthandelaren toenam, trok Dorothy met de kleine boeren verder het Amazonegebied in. Ze was er getuige van hoe grote delen van het tropisch regenwoud werden gekapt en verwoest.

r voor duurzaamheid

boeren en het behoud van het regenwoud. Haar verbondenheid met de natuur van de Amazone stimuleerde haar om zich te blijven inzetten voor het behoud van het woud. Samen met dorpeelingen organiseerde zij acties om een halt toe te roepen aan de verwoestende praktijken van houthandelaren en rijke landeigenaren. Ze hielp kleine boeren om duurzame landbouwprojecten op te zetten, in de hoop dat de regering ooit een beschermde status zou toekennen aan het gebied.

Dit alles deed ze bepaald niet in het verborgene. Ze bestookte lokale autoriteiten met informatie over wat er gaande was en werkte samen met de Pastoraal Land Commissie die door de bisschoppen was opgezet ter bescherming van de rechten van kleine boeren. Haar publieke optreden en leiderschap was een doorn in het oog van degenen die er belang bij hadden het Amazonegebied te gebruiken om zich verder te verrijken. Talloze malen ontving Dorothy doodsb bedreigingen.

Zalig de armen

Uiteindelijk heeft haar bekendheid haar niet kunnen beschermen. Op 11 februari

"I don't want to flee, nor do I want to abandon the battle of these farmers who live without any protection in the forest. They have the sacrosanct right to aspire to a better life on land where they can live and work with dignity while respecting the environment."

2005 vroeg ze haar broer in de VS per telefoon om zijn gebed. Ze zou de volgende dag naar een gevaarlijk gebied gaan. Op een onverhard paadje op weg naar Boa Esperanca blokkeerden twee gewapende mannen haar de weg. In antwoord op hun bedreigingen, trok Dorothy haar zakbijbeltje uit haar tas en las hen voor uit het evangelie van Matteüs: "Zalig de armen..." De twee mannen schoten haar daarop van dichtbij dood.

Zuster Dorothy Stang staat symbool voor de vele recente martelaren voor duurzaamheid. Op 14 september staan we in

het Noëlhuis tijdens het avondgebed stil bij haar leven. 'Dorothy Stang, presente!' Ω

KloosterBoerderijFestival

*Een plek om te bidden,
werken, denken, vieren*

Wanneer: 20-27 juli 2016

Waar: op de Eemlandhoeve, Bisschopsweg 5B, Bunschoten-Spakenburg

Kosten: één dag (zonder overnachting): € 10-15, meerdere dagen: € 15-20 per nacht, hele week: € 90-120.

Het KloosterBoerderijFestival is een ontmoetings- en inspiratieweek met een kloostergeïnspireerd ritme van gebed, stilte en praktisch werk op de boerderij. Er is ook veel ruimte voor verdieping en discussie door workshops en lezingen over thema's als duurzaamheid, vredeswerk, gemeenschapsleven en spiritualiteit. En 's avonds lekker eten, muziek en kampvuurtjes!

Zie voor meer informatie: www.kloosterboerderijfestival.nl

NOËLHUIS AGENDA

• Huisfeest

Zaterdag 9 juli van 15.00 u. tot 20.00 u. vieren we ons jaarfeest (zie achterkant).

• Gebedsvieringen

Elke woensdagavond is er een oecumenisch avondgebed, om 20.00 uur. Speciale vieringen zijn er op:

Woensdag 14 september: viering rond de Amerikaanse zuster Dorothy Stang (1931 - 2005). Ze was missionaris in Brazilië en werd vermoord vanwege haar inzet voor het behoud van het tropisch regenwoud in de Amazone-regio.

Woensdag 26 oktober: viering rond Desiderius Erasmus (1466 – 1536), theoloog, filosoof, schrijver en humanist.

Woensdag 30 november: viering rond Charles de Foucauld (1858 - 1916), Franse monnik-missionaris in Algerije.

• Ronde Tafel Gesprekken

‘Waarom zijn wij anders?’ Op maandag 27 juni om 19.00 u. praat Sarah Lanier, schrijfster van het boek ‘Waarom zijn wij anders?’, over cultuurverschillen en hoe we elkaar beter kunnen begrijpen. Voor mensen met een Nederlandse en niet-Nederlandse achtergrond!

(Zie ook: www.waaromzijnwijanders.nl)

Geestelijke Oefeningen van de straat: Op donderdag 15 september gaan we in gesprek met de Duitse jezuïet Christian

Herwartz. Hij heeft 40 jaar geleden in de Berlijnse wijk Kreuzberg een gastvrije gemeenschap gesticht, waar ook daklozen en vluchtelingen welkom zijn. In februari 2016 verscheen zijn boek *Im Alltag der Straße Gottes Spuren*. Hij gaat met ons in gesprek over de ‘Geestelijke Oefeningen van de straat’, over hoe je God kunt ontmoeten in het alledaagse leven op straat, in de marge van de samenleving.

Christian Peacemaker Teams en de geweldloze dienstplicht van de kerk: Op donderdag 3 november vertelt Daan Savert c.w. over CPT en de geweldloze tradities binnen het Christendom.

• Round Table Cinema

Regelmatig bekijken we hier in huis een film of documentaire die een goed nagesprek verdient. De serie in het najaar 2016 staat in het teken van het contemplatieve religieuze leven. Want actie is er hier in huis genoeg, het contemplatieve schiet er vaak wat bij in...

Vrijdag 30 september: *Into Great Silence* (regie: Philip Gröning, 2005). Een documentaire over het leven in *La Grande Chartreuse*, de vestiging van de Kartuizer Orde in de Franse Alpen.

Vrijdag 28 oktober: *Thérèse* (regie: Alain Cavalier, 1986). Een film over Thérèse van Lisieux, de favoriete heilige van Dorothy Day.

Vrijdag 9 december: *Des Hommes et Des Dieux* (regie: Xavier Beauvois, 2010). Dit op ware feiten gebaseerde drama vertelt het relaas van zeven Franse monniken die in 1996 vermoord werden tijdens de Algerijnse burgeroorlog.

Van harte welkom om voorafgaand aan een viering, ronde tafel gesprek of filmavond bij onze maaltijd aan te schuiven (om 18.00 uur). Bel wel even van tevoren om je aan te melden.

Geknipt voor u!

Moord op Hondurese milieuactivisten

Op 3 maart 2016 werd de Hondurese milieuactiviste Berta Cáceres doodgeschoten in haar eigen huis. *Global Witness*, een internationale ngo die onderzoek doet naar schendingen van mensenrechten, noemt Honduras het gevaarlijkste land ter wereld voor milieuactivisten. Volgens hun gegevens zijn er tussen 2010 en 2014 tenminste 101 mensen vermoord voor hun protesten tegen mijnbouw, palmolieplantages en megadammen.

Berta was de drijvende kracht achter de COPINH, een netwerk van maatschappelijke organisaties in Honduras die opkomt voor de rechten van inheemse gemeenschappen. In 2015 woonde zij de bijeenkomst in La Paz (Bolivia) bij van Volksbewegingen, waar ook paus Franciscus aan deelnam. In 2015 ontving zij de prestigieuze Goldman Prijs voor haar inzet voor het milieu.

Berta en haar collega's waren gewend aan intimidatie en doodsbedreigingen, want hun strijd en protesten maak-

ten hen tegenstander van de Hondurese regering, die zwaar inzet op groot-schalige projecten als motor van de nationale economie. Megadammen zoals de Agua Zarca-dam leiden regelmatig tot protest van plaatselijke bewoners. De inheemse Lenca-bevolking vreest dat de Gualcarque-rivier door

De financiering van de Agua Zarca-dam komt deels van de Nederlandse ontwikkelingsbank FMO. Een aantal Nederlandse ngo's heeft de Nederlandse regering opgeroepen om zich niet langer in te laten met de financiering van dubieuze projecten. De FMO liet in eerste instantie weten zich niet te

de aanleg van de dam droog komt te staan, waardoor de bewoners geen toegang tot water meer zullen hebben en bovendien een groot deel van hun gemeenschappelijke landbouwgrond zal uitdrogen. Ondanks de protesten wordt het project doorgedrukt.

herkennen in alle kritiek. Maar toen twee weken na de moord op Berta ook mensenrechtenactivist Nelson García, verbonden aan COPINH, werd vermoord, heeft FMO zich uit het project teruggetrokken. Ω

JEANNETTE NOËLHUIS

Dantestraat 202
Postbus 12622
1100 AP Amsterdam
tel. 020 – 699 8 996
NL91 INGB 0002 7258 28
e-mail: noelhuis@antenna.nl
(NB e-mail alleen voor niet-spoedeisende zaken!)

www.noelhuis.nl
Wij zijn ook op facebook & twitter te vinden!

NB Volgens de Eerlijke Bankwijzer gaat de ING niet goed om met thema's als wapenhandel en klimaatverandering. Dat vinden we erg jammer. Onze spaarrekening is al in betere handen bij Triodos-bank. Ergens in de toekomst hopen we ook voor de betaalrekening naar Triodos over te stappen.

WAKES HER EN DER

Elke tweede zondag van de maand is er van 14.00 – 15.30 uur een wake bij het **Justitieel Complex Schiphol** (Duizendbladweg 100, 1171 VA Badhoevedorp). Het JC is met bus 185 vanaf Schiphol goed bereikbaar. En om 13.30 uur vertrekken we naar het grensgevang met auto's vanaf de parkeerplaats naast restaurant Wagamama, Zuidplein 12, NS station Zuid.

Meer info over deze wakes en over wakes bij de migrantengevangenis **Kamp Zeist** vindt u op:
www.schipholwakes.nl

Herdenking overledenen aan de Europese buitengrenzen: Op **zondag 6 november** (de zondag na Allerzielen) staan we stil bij de dood van de ontelbare onbekenden aan de Europese buitengrenzen en bij ons eigen stelselmatig wegkijken van alle ellende die de strengere grensbewaking veroorzaakt. We doen dat tussen 17.00 en 18.00 uur op de steiger aan de Amstel voor de Hermitage. Voorafgaand is er een informatiebijeenkomst in het Wereldhuis, pal achter de Hermitage. Kijk in de herfst op onze website voor nadere informatie.

**Het 28e huisfeest
in het Jeannette Noëlhuis
Zaterdag 9 juli**

Dantestraat 202
1102ZR Amsterdam

**Allen
Welkom!**

15:00 Inloop met
koffie en taart
16:00 Dankdienst
17:00 Borrel en
wandeling naar de
tuin (2 x 1km)
18:00 Maaltijd
Daarna koffie
en thee